

Inkontinenční pomůcky a jejich preskripce

MUDr. Marek Hanák

Urologické oddělení, Úrazová nemocnice v Brně

Inkontinence neboli neovladatelný únik moči pro pacienta představuje především hygienický a sociální problém. V případě selhávání léčebných metod se ošetřující lékař rozhoduje pro předpis inkontinenčních pomůcek. V tomto směru je však nutné pamatovat, že z hlediska posloupnosti by předpis inkontinenčních pomůcek měl představovat nejzazší řešení inkontinenčních obtíží, jemuž by mělo vždy předcházet vyčerpání veškerých diagnostických a terapeutických možností. Správná preskripce adekvátních pomůcek v dostatečném množství by měla inkontinencí postiženým pacientům zajistit důstojný život bez omezování společenských kontaktů a s co nejmenším negativním ovlivněním aktivního přístupu k životu.

Klíčová slova: inkontinence moči, inkontinenční pomůcky, preskripce.

Incontinence products and their prescription

Incontinence, or involuntary leakage of urine, represents, above all, a hygiene and social issue for the patient. If treatment methods fail, the attending physician will choose to prescribe incontinence products. In this regard, however, it must be remembered that, in terms of sequence, prescribing incontinence products should only be used as a last-resort solution to incontinence problems when all diagnostic and therapeutic options have been exhausted. Correct prescription of appropriate products in sufficient quantities should allow patients with incontinence to live a life with dignity without limiting social contacts and with minimal inconvenience in terms of an active approach to their lives.

Key words: urinary incontinence, incontinence products, prescription.

Močová inkontinence je dle Mezinárodní společnosti pro kontinenci (ICS) definována jako stížnost na jakýkoliv vůlí neovladatelný únik moči. Jedná se o symptom, který může být projevem široké škály onemocnění. Léčba je často velmi obtížná, a i přes snahu lékaře nedochází vždy k úplnému vymizení veškerých příznaků. V některých případech zlepšení stavu zabraňuje i praktická „neléčitelnost“ pacienta. Pro svoji vysokou populační incidenci je nutné pro každého lékaře, který se léčbou zabývá, aby se orientoval v možnostech preskripce inkontinenčních pomůcek. Inkontinenční pomůcky jsou dlouhodobě nejčastěji předepisovaným zdravotnickým prostředkem na poukaz.

Legislativa

Právní úprava týkající se preskripce inkontinenčních pomůcek si v posledních letech prošla řadou novelizací, jejichž cílem bylo posílení

role nelékařských zdravotnických pracovníků v systému zdravotní péče a zjednodušení preskripce zdravotnických pomůcek. Dle platné právní úpravy může inkontinenční pomůcku předepsat nejenom lékař, ale za splnění určitých podmínek též sestra, a sice **sestra v lékařských oborech (SLO)** a **sestra v domácí péči (SDP)**. Podmínkou pro SLO i SDP je, že se musí jednat o všeobecnou či dětskou sestru disponující specializovanou nebo zvláštní odbornou způsobilostí. SLO dále musí působit u lékaře, pro jehož odbornost je v rámci preskripčního omezení umožněn předpis zdravotnické pomůcky (z lékařských odborností se jedná o urologii, všeobecné praktické lékařství, gynekologii, geriatricii, chirurgii, nefrologii, neurologii a pediatrii). SDP oproti tomu může předepisovat zdravotnické prostředky v rámci doporučení domácí péče ošetřujícím lékařem pouze v rozsahu daném lékařem.

Seznam konkrétních pomůcek, včetně indikačních omezení a množství limitů jednotlivých úhradových skupin lze najít v příloze č. 3 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění.

Vyšetření

Samotná diagnostika inkontinence není předmětem tohoto sdělení, proto se v následujícím textu vymežeme pouze na její klíčové body. Při první návštěvě pacienta je třeba odebrat podrobnou **anamnézu**. Pacienti, častěji ženy, své problémy s inkontinencí nezmiňují z důvodu studu, je proto dobré aktivně vznést na toto téma dotaz. Velmi cenným anamnestickým údajem je přesné definování charakteru úniku moči, případně jeho spouštěč. K upřesnění těchto údajů a ke sledování průběhu onemocnění nám mohou pomoci

MUDr. Marek Hanák
Urologické oddělení, Úrazová nemocnice v Brně
marekhanak@seznam.cz

Cit. zkr: Urol. praxi. 2023;24(4):239-242

Článek přijat redakcí: 11. 8. 2023

Článek přijat k publikaci: 16. 8. 2023